

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

4:de årg.

Den 29 Mars 1903.

N:o 26

Återgifvande af text eller illustrationer ur HVAR 8 DAG utan särskild öfverenskommelse förbjudes.

INNEHÅLL: *Alfred Lagerheim* (med 1 porträtt). *Dr Sigurd Ibsen* (med 1 porträtt). *Maxime Gorkis drama "Natthärberget," på svensk scen* (med 1 illustration). *Från bazaren i Lysekil* (med 1 illustration). *Från soaréen i Västerås* (med 1 illustration.) *Marockanska ögonblicksbilder genom en svensk kamera* (med 5 illustrationer). *Svenska porsliner och fajanser från 1700-talet* (med 3 illustrationer.) *Våra skogsbär* (med 4 illustrationer.) *"Globetrotting" genom Sverige* (med 1 porträtt). *Mr Chamberlain åter i England* (med 1 illustration). *Henrik Ibsen på 75-årsdagen* (med 1 porträtt). *Finske män* (med 20 porträtt.). *Några ögonblicksbilder för dagen* (med 3 illustrationer). *På pliktens väg. Skildring från nordanland af Carol.* För HVAR 8 DAG. *Några franska bilder för dagen* (med 3 illustrationer). *Veckans porträttgalleri* (med 29 porträtt).

BONNIERS TRYCKERI AKTIEBOLAG. GÖTEBORG. 1903

Foto. Flodin, Stockholm.

Klubb: Kem. A.-B. Bengt Sjöforsparre Sölm—Olg.

EXCELLENSEN ALFRED LAGERHEIM.
SVENSK-NORSK MINISTER FÖR UTRIKES ÄRENDENA.

ALFRED LAGERHEIM.

I lång tid har de förenade svensk-norska folkens förväntan varit fäst vid den genom utrikesministern Lagerheims tillskyndan tillsatta konsulatkommittén. På svensk sida har man hoppats, att det verkligen genom denna kommitté skulle bli något af — något som kunde öfvertyga våra norska bröder om, att vi icke vilja annat än lefva i bästa samförstånd med dem.

När detta skrives, tyckes det, som om konsulatkommitténs förhandlingar verkligen skola leda till resultat. Men man må under alla omständigheter icke glömma, att saken sedermera har att passera många instanser. Och desslikes kvarstår ju alltid den största tvistefrågan af alla — frågan om ordnandet af utrikesministerposten.

Huru som helst har det visat sig, att svenska och norska män i god ro kunnat rådpläga och otvifvelaktigt ha dessa förhandlingar fört de båda folken närmare hvarandra. Den, som har hedern här af, är i främsta rummet vår nuvarande utrikesminister, excellensen Lagerheim, hvilkens bild i dag med rätta pryder HVAR 8 DAGS första sida.

KARL HERMAN TEODOR ALFRED LAGERHEIM är född den 4 oktober 1843 i Köpenhamn, där fadern, Elias L., sedermera statsminister för utrikes ärendena och en af rikets herrar, då var envoyé. Student i Uppsala 1859, aflade L. 1860 kansliexamen och följande år kameralexamen.

Han började 1862 sin diplomatiska bana som attaché i Paris, blef 1865 andre sekreterare i utrikesdepartementet, 1870 legationssekreterare i Petersburg och 1871 chef för den politiska afdelningen af utrikesdepartementet. 1876 kabinetssekreterare, utnämndes den skicklige diplomaten tio år senare till envoyé extraordinaire och ministre plénipotentiaire i Berlin, Karlsruhe och Dresden, med hvilka poster han 1890 förenade ministerbefattningen i München. 1899 kallades L. till sin nuvarande viktiga post som svensk-norsk Minister för Utrikes Ärendena.

Excellensen L. har äfven gjort hoftjänst i ordets strikta bemärkelse. Han blef nämligen 1873 kammarherre hos drottningen och 1883 tjänstgörande kabinetskammarherre hos konungen samt har i särskilda uppdrag med eller utan k. sällskap besökt

många utländska hof, hvilket äfven bidragit till, att han erhållit ovanligt många ordensutmärkelser.

Men excellensen L. är framför allt en man, som tager verksam del i det praktiska lifvet. Han kunde också en gång i den svenska riksdagen förklara, att hvad utrikesdepartementet hade att befatta sig med var i allmänhet inga hemligheter alls, utan frågor som rörde just praktiska angelägenheter af vikt för de förenade rikena — ett yttrande som karakteriserar excellensen L. som en fullt modern statsman.

NORSKA STATSRADET D:R SIGURD IBSEN.

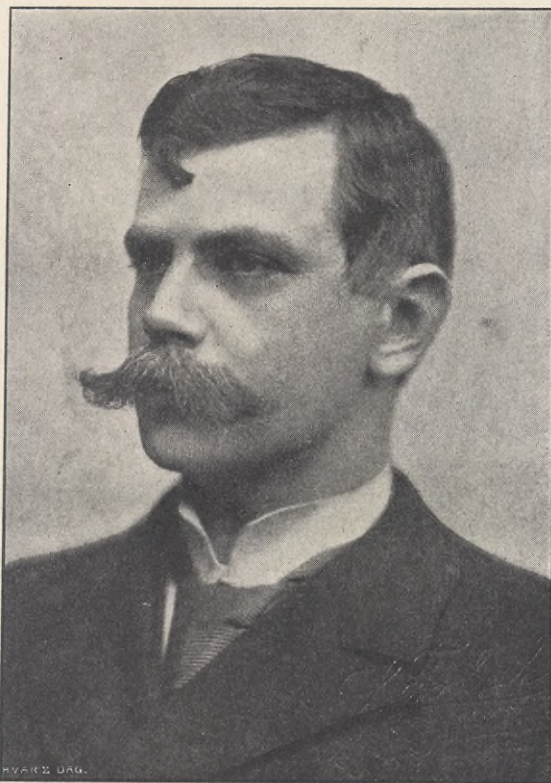

Foto. Forbech, Kristiania.

Statsrådet Ibsen, son till d:r Henrik Ibsen, tillhör norska statsrådsafdelningen i Stockholm, och torde kunna anses vara den man, som från norsk sida mest bidragit till framgången hittills af förhandlingarne i konsulatfrågan.

MAXIME GORKIS DRAMA »NATTHÄRBERGET» PÅ SVENSK SCEN.

Foto. Jonaason. Göteborg.

SLUTSCEN UR TREDJE AKTEN: När härbergets värd strypes.
»Wassilissa» (fru Håkansson, 1), »Skådespelaren» (herr Svennberg 2).

Kliché: Kem. A.-B. Benjtt Silfversparre Sthlm.—Gbg

Efter att i författarens hemland, Ryssland, och efter uppförande å kontinentens mera litterära scener ha vunnit ett entusiastiskt mottagande har nu det uppseendeväckande, storslagna dramat öfverförts till Sverige genom Håkansson-Svennbergs tourné. Det af en oändlig männi-kokärlek genomandade, djupt gripande skådespelet uppfördes å Folkteatern i Göteborg några aftnar på ett i allo förtäffligt sätt.

Foto. Jacobson, Lysekil.

FRÅN BAZAREN I LYSEKIL FÖR DESS SKYTTEGILLE DEN 15 FEBRUARI.

Foto. Blom, Västerås.

FRÅN SOARÉEN I VÄSTERÅS FÖR RÖDA KORSET: Den 11, 12 och 16 mars utfördes i Västerås ett särdeles lyckadt program, omfattande musik, deklamation och tablåer, allt lika väl framfördt som mottaget. Vår bild visar en grupp ur »Floras fest».

Kliché: Kem. A.-B. Benjtt Silfversparre Sthlm.—Gbg

MAROCKANSKA ÖGONBLICKSBILDER GENOM EN SVENSK KAMERA.

Vi återgåfvo för en tid sedan i HVAR 8 DAG en skildring från Spanien af en svensk resenär, och följa nu denne på färdén i Marocko.

Överfarten från Gibraltar till Tanger är stundom mycket svår. Då man kommer ut i den starkaste strömmen »la Cala», som kan rusa i väg med 7 à 8 knops fart rakt mot vind och vågor, bilda dessa senare nästan lodräta väggar i hvilka båten störtar sig in. Mången lättnadens suck drages af passagerare och besättning, då man börjar komma ifrån la Calas raseri. Tanger skönjes på afstånd hvit och proper till det yttre. Vid landstigningen uppstår bland båtkarlar och bärare gräl och slagsmål om passagerarne. Den, som vet hvart han vill, reder sig dock tämligen bra. Ännu bättre den, som haft turen att komma till Tanger i sällskap med vår därstädes sedan pojkkären bosatte lands-

I MAROCKO: Arabflicka. *Kliché: Bengt Silfverparre.*

I MAROCKO: Blind arabisk tiggare.

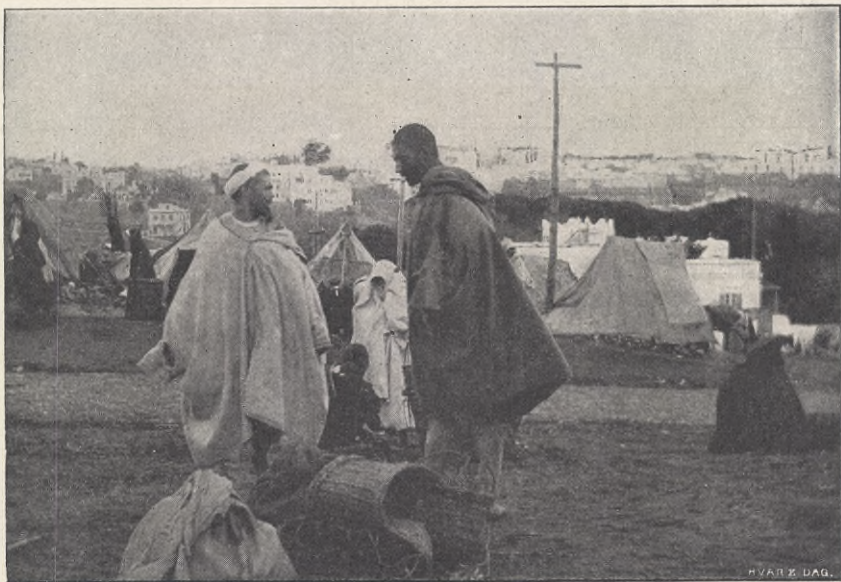
Kliché: Bengt Silfverparre.

man, grosshandlaren, rid-daren af K. Vasaorden Emilio Dahl, som i grund känner befolkningen och är af den värderad och respekterad. Uppe i staden öfverraskas man af folkets jämförelsevis lugna uppträdande, mycket stillsammare än i de syd-spanska städerna. Alla möjliga besynnerliga och pittoreska utseenden och kostymer möta en; araber och negrer från Riff och från Sous, judar, europeer, arabiska ämbetsmän i sina bländhvita dräkter, tiggare, svepta i trasor, men med ståtlig hållning och ädla drag, arabkvinnor iklädda säckliknande plagg och med ansiktet insvept så att endast ögonen synas. Med något mera blottade ansikten uppträda endast barn och gummor samt

en eller annan vuxen flicka, som är så vacker att hon *måste* visa det. Hon riskerar dock härför att blifva misshandlad af sina manliga anhöriga. Men det faller sig kanske besvärligt för de små arabiska fröknarna med svarta, klippska, vän iga ögon att låta bli att såsom komplement till dessa visa sina blixtrande hvita tänder och sin varma, mjuka ansiktstäg.

Muhamedanerna äro såsom fatalister i allmänhet lugna af princip, men blir en marockan retad, tager det sydländska blodet ögonblickligen ut sin rätt. Ett gräl mellan sådana är rysansvärdt att åhöra, men urartar vanligtvis ej till handgripligheter, utan stannar vid de förfärligaste hotelser.

Den europeiska kolonien i Tanger är icke särdeles stor. Af 20 mötande finner man kanske i medeltal en europé.

I MAROCKO: Grälände arab och neger.

Kliché: Bengt Silfverparre.

Kliché: Kev. A.-B. Bengt Silfversparre Stilm.—Öby

I MAROCKO: Trupp som i närheten af Moskén väntar att paradera för guvernören i Tanger, Bargach.

Sultanen har sedan omkring ett år tillbaka i Tanger några hundra man uniformerade infanterisoldater. Kraftigt och duktigt folk, men vilda och oregerliga. Vid en uppställning höll en arab af den civila befolkningen på att blifva ihjälslagen af soldaterna, till hvilka han fällt hånande ord. Om

det varit en kristen, hade han säkerligen varit räddningslöst förlorad. Marockanernas hat till de kristna är förfärligt att se och ana. Frukten för europeiska myndigheternas mellankomst och för sultanens besträffningar afhåller dem i allmänhet från våldsgärningar, men den »goda viljan» fram-

lyser ur de af hat blixtrande ögonen. På vildsvinsjakter, som försiggå inåt landet till häst och med lans och i hvilka äfven damer deltaga, har man tillfälle att se väpnade arabhorder med allt annat än vänliga ansikten. Ansiktsuttrycken påminna om lejonens, då de nafs efter en hatad men fruktad tämjare. Då vidstående bilder togos, pågick upproret söder ut i Marocko och landbefolkningens sinnen voro öfverallt i jänsning. Nu äro de kanske lugnare, men den fanatiska glöden fortfar nog ännu att glimma i äkta muhamedanska ögon.

Men tjušnjingskraft har det landet.

— 1 —

Kliché: Bengt Silfversparre.

I MAROCKO: Spanska flickor i Tanger på hemväg från skolan.

SVENSKA PORSLINER OCH FAJANSER FRÅN 1700-TALET.

AMANUENSEN
D:r E. G. FOLCKER.

En utställning af svenska porsliner och fajanser från 1700-talet har anordnats af Svenska slöjdföreningen i Stockholm i dess lokal vid Brunkebergstorg. HVAR 8 DAG har förut redogjort för de båda porslinsbrukens Mariebergs och Rörstrands verksamhet i forna dagar, så att vi nu kunna nöja oss med att i bild visa en del af de vackra alster, som påträffas å den nu öppnade utställningen, hvaraf utställningens kommitterade och särskildt d:r E. G. Folcker, hvilken väl dragit det tyngsta lasset, ha all heder. De exponerade föremålen tillhöra dels konungen (i monter å nedra bilden), dels Rörstrands porslinsfabriks museum och Nordiska museet samt dels ett tjugotal enskilda personer, bland hvilka för sina utmärkta sakers skull särskildt märkas kommerserådet frih. H. Rehbinder, öfverintendenten Ax. Burén och geologen E. Erdman.

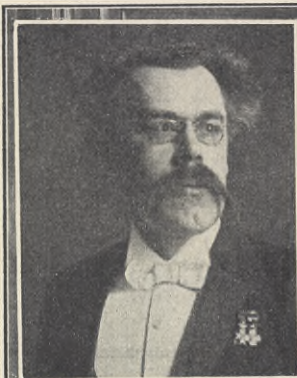

Foto. HVAR 8 DAG.

Kliché: Kem. A. B. Rentz Silfverparre Sthlm.—Ubp

UTSTÄLLNINGEN I STOCKHOLM AF SVENSKA PORSLINER OCH FAJANSER FRÅN 1700-TALET.

VÅRA SKOGBÄR.

Nyligen gick genom svenska dagspressen ett meddelande om afsikten att starta ett aktiebolag till ordnande af exporten af svenska skogsbär. Det är firman Swensson & Bergendorff i Sägen, Dalarne, sedan flera år exportörer af skogsbär, som tagit initiativet till det för hela landet betydelsefulla företaget. HVAR 8 DAG skyndade att utbedja sig dels porträtt af de blifvande ledarne, dels några karaktäristiska fotografier i frågan.

S. J. SWENSSON.

AX. BERGENDORFF.

Våra bilder visa en provisorisk kokapparat liksom interiör af ett större kokeri. Ur det cirkulär firman utsändt återgifva vi följande som åskädliggör hvad saken gäller:

»För hvarje svensk, som älskar sitt fosterland, är det en glädje att erfara, huru år från år allt flera af våra s. k. »slumrande millioner» blifva, så att säga, väckta till lif.

En af dessa stora rikedomskällor, som vårt land äger, är skogsbären. Våra skogar, ända

EN PROVISORISK KOKAPPARAT.

INTERIÖR AF ETT KOKERI.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Silfversparre Stilm—Obg

nedifrån Halland och upp till nordligaste Norrland äro under bärrika år bokstafligen öfersällade af skogsbär, af hvilka lingonen intaga främsta rummet.

På senare åren hafva Tyskarne börjat att under den s. k. »lingontiden» öfersvämma vårt land, i syfte att uppköpa och till Tyskland exportera lingon. Om detta är ju i själfva verket intet annat än godt att säga, ty säkerligen hade vi aldrig fått sälja några bär, om icke Tyskarne lärt oss inse bärens värde; men hvarföre kunna icke Svenskarne själfva exportera sina skogsbär, ja rent af själfva förädla

dem och såmedelst undgå att t. ex. sälja i kg. lingon eller blåbär för tio öre och sedan hafva nöjet återfå det i form af marmelad eller vin, för hvilka artiklar vi betala flera kronor för samma vikt.

Därest skogsbärsexporten skall komma in på rätt väg bör svenska folket själf taga saken om hand.

Det är förhoppningen, att en allmännare kännedom om denna nationella angelägenhet skall gagna det i allra högsta mätto behjärtansvärda företaget, som denna gång öppnat HVAR 8 DAGS för all slags reklam tillslutna spalter.

»GLOBETROTTING» GENOM SVERIGE.

MR CHAMBERLAIN ÅTER I ENGLAND.

HVAR 8 DAGS redaktion hade nyligen besök af en ung fransman, hvilken förklarade sig vara stadd på vandringsfärd jorden rundt. Han bad så vackert få in sitt porträtt i vår tidning, och hyggelig som han ser ut och försedd med vederbörliga dokument från färden hittills, så ha vi icke velat neka honom en plats. Det är ingen liten tur han gjoit och ämnar fortsätta med — utan ett öre på fickan mer än hvad som kan förtjänas med brefkortsförsäljning, och utan att kunna annat än franska. Han har vandrat genom Frankrike (lämnade Paris 1901), Italien, Sicilien, Ungarn, Österrike, Tyskland, Belgien, Holland, England, Irland, Skottland och Danmark. Nu i Sverige, gäller färden sedan Norge, Ryssland, Kina, Japan, Indien och Amerika.

Efter fotografi.

Kliché: Bengt Silfversparre

Den franske vandringsmannen CHARLES MILLOT.

Efter fotografi.

Kliché: Bengt Silfversparre.

Mr CHAMBERLAIN I SOUTHAMPTON. (Damen är Mayorn's fru).

Englands kolonialminister, återkommen från det besök i Sydafrika under hvilket han personligen öfvertygat sig om tillstånd och förhållanden i det nyförvärfvade brittiska området, mottogs såväl i Southampton vid landstigningen (därvid vår fotografi är tagen) som i än högre grad vid återinträdet i parlamentet med en stormande hyllning. Den politiska riktningen i England f. ö. tyder på att den högeligen populära ministern skall komma att intaga en än mera framstående plats i regeringen.

HENRIK IBSEN PÅ SJUTTIOFEMÅRS-DAGEN.

Originalteckning för HVAR S DAG

FINSKE MÄN. I.

Frih. GEORG RAMSAY.

Öfverbefälh. för numera upp-
lösta finska militären, general af
infanteriet,

erhållit a sked för sjuktighet

HJ. LAGERBERG.

Generalpostdirektör i storfur-
stedömet Finland,

erhållit afsked för sjuktighet

L. L. LINDELÖF.

Öfverdir. i skolöfverstyr. fys.
matem. dr. verkligt statsråd,
landtmarskalk,

erhållit afsked på begäran

TH. SCHAUMAN.

Kommendör för numera upp-
lösta finska dragonregementet i
Willmanstrand, öfverste,

erhållit afsked på begäran

BIRGER WINTER.

Generaltulldirektör, statsråd.

afskedat

NILS GROTENFELT.

Assess. i Tullstyrelsen.

afskedat

T. J. BOISMAN.

Assess. i Tullstyrelsen, lagman,

afskedat

J. E. STADIGH.

Vicepresident i Åbo hofrätt.

afskedat

FRANCIS BRUUN.

Hofrättsråd i Åbo hofrätt.

afskedat

B. N. PROCOPE.

Hofrättsråd i Åbo hofrätt.

afskedat

CARL CARP.

Hofrättsråd i Wasa hofrätt.

afskedat

KNUT ÅKESSON.

Hofrättsråd i Wasa hofrätt.

afskedat

ALEXANDER TUJULIN.

Hofrättsråd i Wasa hofrätt.

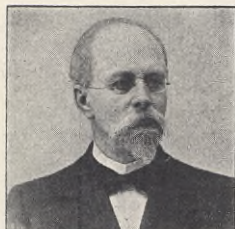
afskedat

EDVARD FABRITIUS.

Hofrättsråd i Wiborgs hofrätt.

afskedat

B. F. W. TAMELANDER.

Vicepresident i Wiborgs hofrätt.

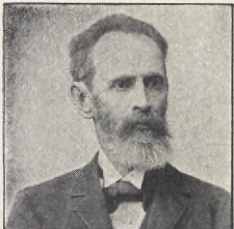
afskedat

NILS PARANDER.

Hofrättsråd i Wiborgs hofrätt.

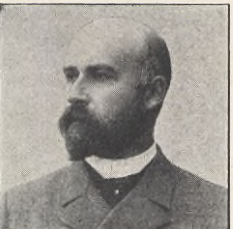
afskedat

FREDRIK STJERNVALL.

Ref.-sekr. i k. sen. f. Finl. finansexp.,

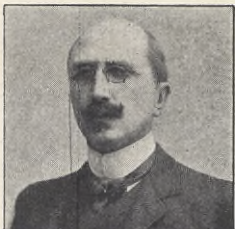
afskedat

OSCAR NORDQVIST.

Insp. f. fiskerierna fl. dr. Vega-mec.

afskedat

LENNART von KNORRING.

Landssekreterare i Wiborgs län.

afskedat

IVAR GORDIE.

Polismäst. i Helsingfors, öfverste.

afskedat

NÅGRA ÖGONBLICKSBILDER FÖR DAGEN.

Foto. Orla Book, Halmstad.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöforsparre Sthlm—Gbg.

ELDSOLYCKAN VID SMÅLANDSSTENAR:

Den 17 mars nedbrann stationshuset i Smålandsstenar. Ett barn innebrändes och inspektoren och hans fru sårades lifsfarligt.

Efter fotografi.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöforsparre Sthlm—Gbg.

DANSKA LANDTMÄNS GÅFVA TILL DE NÖDLIDANDE I NORRLAND:

74 järnväglaster halm ha afsändts af landtmän på Lolland. Bilden är af ett dyllt tåg vid Nakskovs station.

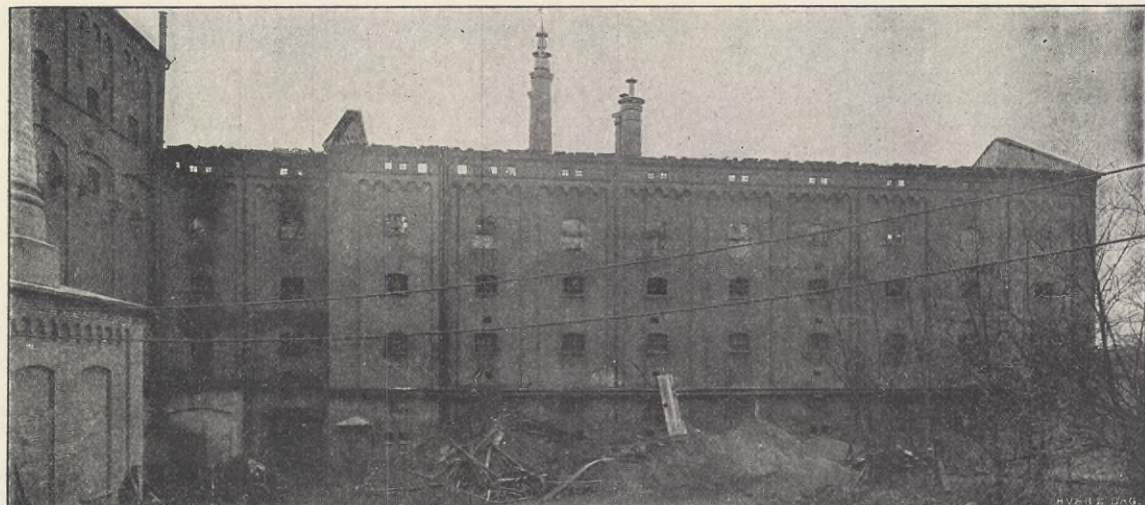

Foto. Fred. Riise, Köpenhamn.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöforsparre Sthlm—Gbg.

EFTER ELDSVÅDAN VID TUBORGS FABRIKER:

Den 16 mars utbröt eld i det stora bryggerietablissemnet. Genom branden förstördes de elektriska maskinerna samt det gamla bryggeriet och det gamla och mellersta malttorkeriet. Däremot undgingo såväl nya bryggeriet som nya malttorkeriet förstörelsen. Skadan anslås till mellan 6- och 700,000 kr.

PÅ PLIKTENS VÄG.

Skildring från nordanland af Carol.

För HVAR 8 DAG.

På snötyngda vingar susar nordanstormen öfver höjd och dal, öfver odlad bygd och ödemarkers karga nejder.

Från ändlös polarnatt kommer han, den väldige, och född bland evig is, är hans andedräkt bitande köld.

Och med raseri far han fram, och förstörelse be-tecknar hans spår.

Det suckar och våndas i sekelgammal skog, och mossbelupna stammar bräckas med brakande dån. Det kvider och klagar bland åsarnes ensliga björkar, och på öde mo, där vargen har sin led och den namnlösa skräcken sin hemvist, kämpar knotig mar-tall en förtviflad kamp för ett fattigt lif.

Och öfver åldrig skog, öfver klagande björkar och öde mo hvirflar frostkall snö i yrande dans. Af orkanens vingar skakas den ned från mulen natthimmels ogenomträngliga dimmor, höljande i svep-dok förgången sommarfägring. Den tynger sviktan-de grenar hos skogens jättar, och faller tyst och mjukt i det sagofyllda lugnet vid deras fot, medan i dalarnes djup bäddas manshög drifva öfver här-jade snår, och människors vägar gömmas för vilsen vandrars steg. Men ute på den milsvida hedens ödsliga stråt, där blott blekta tufvor rufvande vaka öfver mörka gungflyn, där gifves ej ro för nattliga skyars irrande barn. Utan förskoning jagas de fram med orkanens fart, slungas omkring i vanvettig svind-lande yra, kastas ned en sekund bland vindsliten ljung, och föras åter bort på sin hejdlösa färd vid stormilars bedöfvande tjut. Och i spöklika, villande töcken höljas öde vidder.

Men genom vildmark och ödlig obruten bygd draga blänkande stålskenor sin jämna ban.

De komma från söder, från bördiga ängder och blida vindar, söka sig väg genom skyhöga berg, slingra i lustiga kurvor mellan kala åsar, eller löpa pil-rakt öfver ändlösa moars dystra rymder; de kasta sig djärt öfver de skummande flodernas djup, trotsa ödemarkernas fasa och de eviga skogarnes bekläm-mande tystnad, för att leda kulturens spår till nord-liga trakter, där åkern är karg och frostig vinter gäckar mödosam sträfvan.

När så stundom händer att bergens mystiska salar genljuda af larm och dån, och att skarpa hvisslingar stiga ur skogarnes djup, medan ett mörkt vidunder kommer framilande med vindens snabbhet öfver de blänkande skenorna, insvept i hvirflande skyar af ånga och rök, då sprides med de bort-döende ljuden en fläkt af civilisationens jäktande lif öfver allvarstunga näjder, och dessas ensamma son stannar lyssnande på sin väg, medan en skymt af återhållen längtan lyser fram ur hans sorgbundna blick.

Där långt ute på mon, tätt vid skenornas snör-räta linie, men fjärran från allfarsväg och många, många mil från närmaste by, ligger en enslig ban-vaktstuga i dyster öfvergifvenhet. Några knotiga och förpinade tallar äro hennes enda skygd, sommarens ljungblommor hennes enda prydnad, och utom af de förbilande tågens rassel, störas omgifningarnes tryckande tystnad blott af vargars tjut och stormens klagan i långa vinternätter.

Längst bort vid synranden höja sig mörka skogar, men eljest synes ingen glad punkt i landskapets ängs-lande enformighet, där denna enda människoboning

ligger som en undrande fråga ute i de tomma vid-derna af idel ofruktbar, ökenlik rymd, med otaliga gråa tufvor så långt blicken når.

Och i detta ödemarkens hem bor en fattig bau-vakt med hustru och barn, lefvande enslighetens för-sakande lif under plikttroget uppfyllande af det an-förtrodda värfvet att vaka öfver banans säkerhet för kommande tåg, och därmed de människors välfärd till lif och lem, som i skilda intressen hasta fram med desamma.

Tungt och ansvarsfullt är hans kall när juli-dagens brännande sol tänjer skenornas stål, eller när höstens rägnfloder bortföra deras stöd; men tyngst och svårast är det, när hans vinterns fruktans-värda snöstormar sopa fram öfver mon och hopade drivvor trötta hans fjät.

Och lång är nordens vinter, och ofta härja svåra oväder öfver bygderna, långa äro nätterna och ständigt lurar kölden, nordanstormen och snön i deras mörker. — Nu är det vinter och natt, isande köld och storm, rymden är full af töcken, och yrande snö träder sin lustiga dans.

Nu kräfvdes äfven att mannen i vaktstugan gör sin plikt, ty i midnattens timme skall snälltåget komma farande där norrifrån, och ve honom om icke dess väg är trygg. Hans spanande blickar skola på förhand upptäcka hvarje hotande fara, och förvissad om att banan är klar, är det han, som med sin signal skall gifva det framrusande lokomotivets fö-rare mod att fortsätta sin vågsamma färd.

Men tung kännes denna plikt i en natt som denna. Därför står han ännu dröjande inför dörren till sitt torftiga hem, med blicken fäst på spiseln's falnande glöd. — Bättre vore att sitta drömmande i dess skimmer, än att kämpa en ohygglig kamp mot elementernas raseri; ljufvare att söka glömska af livets ve i sömnens armar, än att vandra ut i natt och oväder, lida den förfrusnes pina, och skörda ålderdomens plågor som enda vinst! Dock, — väl är samvetsfrid mer värd än oräträdig hvilas oro! Må han förgäta de vekliga begären och troget sköta sin syssla äfven denna gång, fast nordans larmande tjut därute förefaller mera förfärande än någonsin förr!

Mäktiga äro frestande tankar, men mäktigare är denne mans pliktkänsla. Efter en sista blick på de redan sofvande barnen, och ett tyst farväl till hu-strun, hvars hjärta bäfvar af bekämpad ångslan, skyndar han ut i den skräckfulla natten. Redan i dörren mötes han af en rytande stormil, som insveper honom i ett moln af snö, och jagar kölden som en hvit sky in i rummets värme. En skakande rysning genomilar hans kropp, men all tvekan är borta, och så snart han känner banans fasta grund under sina fötter, vänder han beslutsamt utåt den kända leden, och börjar med hurtigt mod sin van-dring.

Ända långt bort till de stora skogarnes mörka rand måste han gå, dit räcker hans distrikt, och först där får han vända om, sedan han sett det väntade tåget passera. Men nog pröfvas håg och krafter redan vid de första stegen, ty jättestyrka har stormen, som kommer svepande emot honom öfver de kala vidderna. Den sliter vildt i hans klä-der, prässar honom med våldsamt mot marken och hotar att slunga honom bort som ett flarn, medan kölden tränger genom märg och ben, och massor

af isig och stickande snö skoningslöst piskar hans ansikte, förblindar och hotar att kväfva honom. Rundt om är nattens mörker, ett ohyggligt kolsvart mörker, uppfyllt af hemska, klagande ljud utifrån rymderna, som göra hjärtat beklämdt, och kommer blodet att stelna af namnlös skräck.

Han sträfvat dock oförtrutet framåt längs skenorna, som stundom, rensopade af stormen, blänka mot signallyktans svaga sken. Ljuset från hemmet har längese'n slocknat i töcknen bakom honom, och han är redan långt ute på heden, men ännu fjärran från skogarne därborta, hvilka synas honom allt mer aflägsna och oupphinnliga denna gång. Under många och långa år har han trampat dessa samma fjät, men aldrig föreföll vägen längre och mödan mera bitter, än i denna fruktansvärda ovädersnatt med alla sina faror.

Och dystra, tunga af missmod, blifva den ensamme mannens tankar, där han alltjämt kämpar sig fram genom den iskalla, snöfyllda luftens oupphörligt brusande ström.

Men hvad är detta! Hvad betyda väl dessa hoptrasslade trädar, som nu plötsligt snärja den vandrandes fot, och komma honom att blekna af förfäran, och hvilka äro dessa underliga, mörka föremål, som likt svarta spöken sticka upp ur snön? Det är ju banans trogne följeslagare, de höga, stolta bärarne af telegrafens sjungande trädar, kulturens och civilisationens utposter i vildmarkerna, som här hafva stupat i striden mot storm och tyngande snö. Lik fallna hjältar ligga de ju där, en och åter en, sönderbrutna, stympade, bräckta som rö för vinden, alla kastade öfver skenorna midt i det kommande tågets väg.

Och när som helst kan nu detta nattens tåg vara i annalkande. Kanske dess eldögon redan om några ögonblick skola dyka fram ur fjärran! Ckunigt om faran och med utsikten skymd af mörkret och den yrande snön, skall det komma framrusande i natten, tills den trotsiga färden ändas i en blink med fördärf och undergång vid dessa brutna stolpar.

Du, banans fattige vaktare, stort är ditt ansvar i denna stund! Nu må du glömma din trötthet, och skynda, skynda för lifvet fram mot de intet anande, och med en varnande signal hejda deras färd. Kanske hvarje steg är ett lif, hvarje minut en vinning! — — —

Än snafvande öfver fallna stolpar, än snärjd af osedda trädar, hastar banvakten med förtviflans energi framåt banan; men alltjämt ser han samma förödelse, och vidden af faran slår honom med skräck. En beklämande känsla af ångest fyller hans flämtande bröst, och i uppjagad inbillning tycker han sig hvarje stund höra tågets välbekanta buller genom stormens brus. Han skulle vilja flyga framåt; men det är som i en elak dröm, då den skyndandes fot liksom tynges af bly, och all sträfvan ängslande gäckas af oupphörliga hinder.

Ändtligen höjer sig en glänsande koppartråd ur drifvan, och så en och åter en, tills de alla mötas vid en lutande men ännu obruten stolpe, som tämligen motståndt förstörelsen. — Gud ske lof! Nu ligger det farliga stället ändtligen bakom, må han nu blott hinna några stenkast utåt linien och tåget skall varda räddadt, så visst männen på lokomotivet varna hans signal i detta förblindande töcken.

Men därpå får han icke lita, och i minnet återkallande reglementets föreskrifter, famlar hans stelfrusna händer efter väskan med »knalldosorna», som, fästad vid en lifrem, alltid troget följer hvarje banvakt på hans vandringar öfver distriktet. Dessa små, underliga dosor, som han burit med sig dag ut och

dag in under långa år, utan att de behöft användas, de skola nu slutligen få visa hvar till de duga. På »behörigt afstånd» skall han lägga ett par af dem på skenorna, och under de framrullande hjulens tyngd skall deras slumrande åska väckas till lif, och den dånande knallen låta föraren veta att en öfverhängande fara är för handen, och att han utan ett ögonblicks tvekan bör häjda sin rasande fart.

Nu höres ett doft susande, uppfyllt af djupa suckande toner tränga genom ovädrets larm, och jättelika mörka skepnader sluta sig i allt tätare leder på ömse sidor af banvallen, medan ett plötsligt lugn efterträder stormens våldsamt. Det är den efterlängjade skogen, som omsider öppnar sitt hägn för den rastlöst framskyndande mannen. Men här häjdas genast hans steg af ofantliga snömassor, som härinne i lugnet hopats i en enda oändlig drivfa. Fäfångt är hvarje bemödande att komma längre, och han stannar andrutnen och flämtande efter den häftiga ansträngningen, och lägger med skälvande händer en knallsignal på hvardera rälen.

Nu må tåget komma, risken är afvärd; men fastän tiden lider, är det ännu ingenting som förråder dess annalkande, och när skall det väl komma denna gång! Då han i dess väg ser dessa oerhörda hvita, kalla massor, som växa allt större ju längre ovädersnattens timmar skrida fram, kommer det för honom, att icke ens det tunga lokomotivets väldiga kraft skall gå segrande genom denna skog med sin hopade snö, och att all hans oro och brådska troligen voro i en onödig stund.

Men hvad bätar väl denna tanke, han får ju ej vika från stället, förrän han kan göra det med trygghet! Ej förrän han med säkerhet vet det väntade tåget utom farans räckvidd, må han lämna sin post härute! Kanske dagen skall gry innan dess, men hvad mer, — det är ju hans kall, och han har sin tørtliga lön därför!

Och dock, hvad denna hetande sysslösa väntan i köld och drivor förskräcker honom, och fyller hans sinne med missmod och förtviflan. Om icke den oöfverskådliga muren af snö låge hindrande i spåren, då skulle han gå, gå utan uppehåll, tills han nådde den lilla stationen på andra sidan om skogarne; men det är nu en fäfäng önskan. Han skulle ohjälpligt drunkna, förintas i detta haf af drivor. Prigifven åt den genomträngande kölden och den oupphörligt fallande snön, hvilken kännes så outhärdligt våt och kall genom hans slitna dräkt, måste han dröja här på samma fläck under ve och vända, medan minuterna släpa sig fram med odräglig långsamhet, alltjämt alstrande nya plågor. Redan skälfrer han i alla lemmar af en olidlig frossa, och det hjälper icke att han medelst ett oförtrutet gående fram och åter söker hålla sig varm. Öfverallt äro rymdens frostkalla fiingar och när ansträngningen prässar sveten ur porerna, fryser den genast till is och lägger sig som en svidande skorpa öfver hans bultande tinningar.

Stunderna skrida — allt hopplösare blir den pineade mannens väntan. Åh, detta tåg, som aldrig kommer! Förgäfves lyssna girigt hans öron efter dess välkända buller, det dröjer alltjämt. Blott stånande suckar ur den omgifvande skogen, det knastnande ljudet af en gren, som brytes eller en fallande furas brakande dån, blandas med orkanens entoniga klagan i den töckenfyllda rymden. Underliga, förskräckande ljud för den som i mörka natten dväljes ensam vid randen af en oändlig villande skog, fjärran från sitt hem och människors närhet. Väl hos den djärfvaste födas ängslande tankar, tankar på alla dessa mystiska makter, som bo i skogarnes

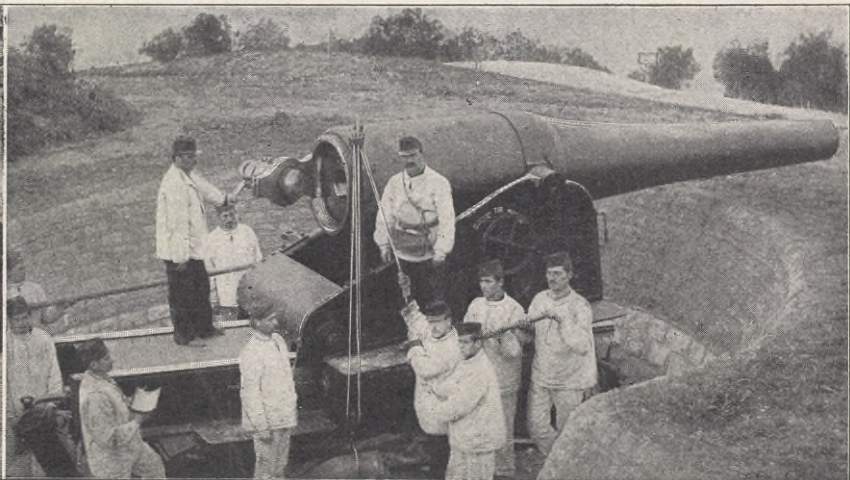
(Forts. å st. 420)

NÅGRA FRANSKA BILDER FÖR DAGEN.

Efter fotografi.

TÄFLAN I FÄKTNING PÅ VÄRJA (utan knapp) under bar himmel i trots af polisförbud.

Efter fotografi.

DEN NYASTE KANONEN FÖR FRANSKA KUSTFÖRSVARET.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöforsparre, Sthlm—Gbg

I dagarna ägde en ganska märklig täflan rum i Paris under mera ovanliga omständigheter. En förening af framstående fäktare hade utlyst offentlig täflan i fäktning på värja med obestämt spets att äga rum i en sal den 15 mars. Polisen infann sig emellertid och förbjöd täflingarna. Detta var emellertid förutsedt och fäktare och publik — flere hundra personer — foro till en stor öppen gård vid en Boulevard i Neuilly. Här vidtogo täflingarna, som voro minst lika allvarsamma som de vanliga franska duellerna. I hvarje omgång sårades någon af de stridande och vid ett tillfälle lär det ha sett högst farligt ut. I ett nu infinner sig en polis-kommissarie, åtföljd af konstaplar och vill förhindra fortsättningen. Men de många närvarande sportsmännen och atleterna intaga en så hotande ställning att ordningsmakten aftroppar sedan värjorna försetts med knappar å spets-

Efter fotografi.

SCEN FRÅN AUKTIONEN EFTER EMILE ZOLA.

Kliché: Kem. A.-B. Bengt Sjöforsparre Sthlm—Gbg

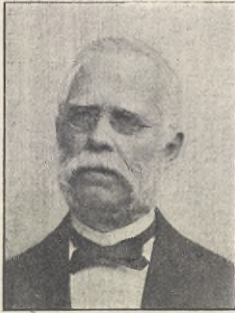
sarne. Men dessa kommo snart bort igen och den farliga leken fortsattes. Vår fotografi, som lämnar en fullt nöjaktig bild af en duell, bör icke minst vara af intresse för den i Sverige återuppvaknande fäktkonstens vänner.

* * *

För några veckor sedan hade vi en illustration af världens största kanon, den jättepjes som aprofvats vid Sandy Hook utanför Newyork och hvilken typ nyligen är fastställd för det amerikanska kustförsvaret. Frankrike har jämväl nu skaffat sig en ny modell för sitt kustförsvar, och visa vi ofvan den nya kanonen tillverkad vid Creuzotska verken, där redan 150 liknande finnas färdiga. Den nya kanonen lär ha en skottvidd af 15 eng. sjömil.

* * *

I denna månad har auktion å Emile Zolas tillhörigheter ägt rum å Hôtel Drouot i Paris.

G. S. LÖWENHJELM,
f. d. lektor vid nya elementarskolan i Stockholm, fil. jubeldoktor, fyllde den 18 mars 80 år.

S. L. HEJKENSKJÖLD,
öfverste. Stockholm fyllde den 15 mars 70 år.

EMIL ANDERSON,
major och öfverkontrollör, Göteborg, fyllde 60 år den 17 mars.

P. G. V. LINDBÄCK,
major i armén, Stockholm, fyllde den 18 mars 60 år.

CARL STRÖMMAN,
handlande i Göteborg, fyllde 80 år den 5 mars.

VINDICIAN LINDEDAL,
kyrkoherde i Klefva sedan 1864, fyllde den 11 mars 75 år.

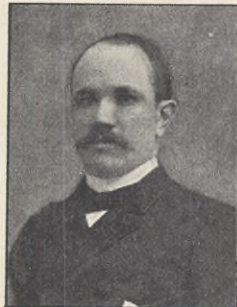
S. J. ALMSTRÖM,
med. dokt., lasarettsläkare i Örebro, ingick den 27 febr. i sitt 60:de år.

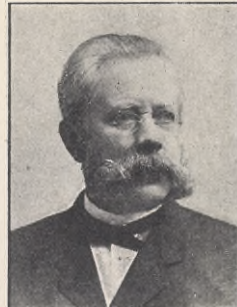
J. A. ROOS,
kontraktspastor, kyrkoherde i Gustafs församling sedan 1898, fyllde 55 år den 12 mars.

AXEL GEORGI,
ordförande i Sveriges kontoristförening, hvilken förening den 17 mars firade

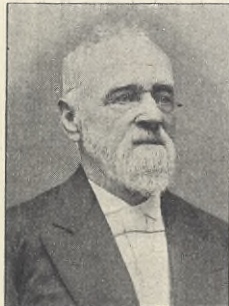
ADOLF MOBERG,
v. ordförande i Sveriges kontoristförening, sin 15-åriga tillvaro i Stockholm.

O. E. NYSTEDT,
auktionskommissarie i Stockholm, kan fira sitt 55-års-jubileum med auktionsverket.

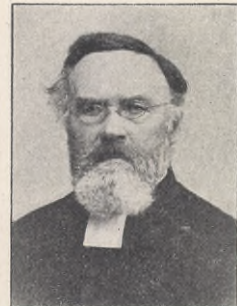
F. A. HOLMGREN,
ingenjör vid gas- och vattenverket i Lund, ingick den 21 mars i sitt 60:de år.

† **I. G. LEIJONFLYCHT,**
f. d. kapten i Helsingre regemente, f. d. kassör vid Uppsala-Gäflejárnväg afled den 9 mars. Född 1816.

† **J. C. VANSLOW,**
f. d. sjökaptén, sjömanshusombudsman, afled den 4 mars i Trelleborg. Född 1826.

† **O. H. ROGBERG,**
f. d. kontraktspastor, sedan 1885 kyrkoherde i Hakarps församling, afled den 15 mars. Född 1827.

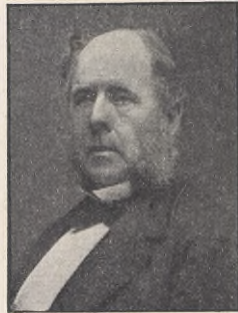
† **I. M. HULTGREN,**
f. d. organist och folkskollärare i Asby, Östergötland, afled den 10 mars, 85 år gammal.

PORTRÄTTGALLERI

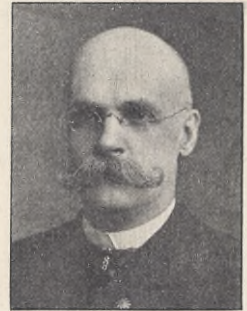
E. G. FLENSBURG,
stadsnotarie, har utnämnts till
rådman i Stockholm.

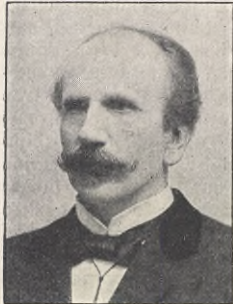
J. H. ZETHREUS,
f. d. stadsmästare, Stockholm,
fyllde den 14 mars 75 år.

AXEL EGELIN,
inspektör vid Lifförsäkrings A.-B.
Nordstjärnan, fyller den 5 april
50 år.

S. WINDROW,
den i Chicago bosatte och mycket
bekante svenske läkaren, fyllde
den 12 mars 50 år.

P. J. ROSENBERG,
bankkamrer i Landskrona, fyller
den 1 april 65 år. Kommunalman
och stadsfullmäktig.

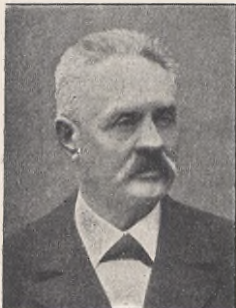

M. V. ODENIUS.

Sjuttiofem år fyllde den 16 mars f. d. professorn i
teor. och rättsmedicin vid Lunds universitet *Maximilian
Victor Odenius*. Student 1845, filos. doktor 1853, med. lic.
1859 och med. doktor 1861, utnämndes O. 1875 till profes-
sor i teoretisk och rättsmedicin vid Lunds universitet.
Ledamot af Fysiografiska sällskapet i Lund 1861 och af
Vetenskapsakademien 1875. Af trycket har professor O.
utgivit en hel del arbeten. Den vördnadsvärde gamle
forskaren, hvars hälsotillstånd sedan någon tid varit mindre
tillfredsställande, uppvaktades på högtidsdagen af ett stort
antal vänner och bekanta.

† **J. W. C. BRORSTRÖM,**
kyrkoherde i Sölvesborg, afled
den 15 mars. Född 1823.

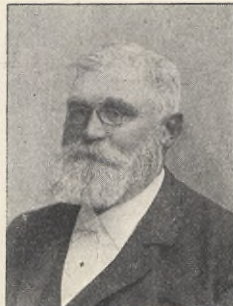
G. A. ENGELBREKTSON,
civilingenjör, ingick den 6 mars
i sitt 70:de år.

† **C. TH. CYSCH,**
grosshandlare, Stockholm afled
den 13 mars, 49 år gammal.

† **G. W. ASPLUND,**
trafikchef, vid Fogelsta—Vad-
stena—Ödeshög järnväg, afled den
13 mars. Född 1846.

† **C. F. A. BROGREN,**
f. d. föreståndare för Vassbo landt-
bruksskola, afled den 12 mars.
Född 1851.

† **S. L. KLEITZ,**
tjänsteman, Stockholm, afled den
11 mars, 41 år gammal.

† **E. PETERSSON,**
notarie, sedan 1894 innehafvare
af Halmstads juridiska byrå, af-
led den 16 mars, 35 år gammal.

(Forts. fr. sid. 416)

skugga och i ondskefullt uppsåt vakta på människors öden. Rysliga äro denna natts timmar, rymma evigheter af kval och ångest.

Slutligen kommer så den förlamande tröttheten öfver honom, smyger med blodet genom ådrorna och gör rörelserna slappa och viljelösa. Stegen bli vacklande, han raglar som en drucken, medan tankarne förvirras, irra omkring utan mål, tills de så småningom uppgå i en öfvermåktig, frestande lusta att sjunka ned i drifvans mjuka bädd och glömma allt i ett ögonblicks ro. Dock kämpar han ännu hjältemodigt mot denna begärelse, ty besinningen säger honom att den åtrådade hvilan lätt kunde bli denna tunga sömn, hvarur ingen vaknar mer, och döden inger fasa, och — därhemma vänta hustru och barn under ångslan och oro. Vid tanken på sina kära, gripes han plötsligt af ett vildt begär att fly till hemmets skydd och hägn, och tycker sig vara en däre, som ännu dröjer härute i köld och natt, i fäfang väntan på ett tåg som aldrig kommer. Men han dignar ju af mattighet och är nära att falla. Aldrig skulle han förmå att släpa sig öfver den ändlösa mon! Värnlöst utsatt för stormens raseri och den häjdlöst yrande snön, skulle han där stupa redan vid de första fjäten. Bättre är då skogens lugn, där vill han ännu bida, och kämpa sin strid för lifvet!

Men för lång och ojämn är kampen och den lockande frestelsen viker icke. Där tätt bredvid honom på banvallen står en af den långa ledens många milstenar, öfveryrd och till hälften gömd af snö, och dit drages nu med underlig envishet hans blickar. — Hur outsägligt skönt det vore, att sitta en stund i den mjuka drifvan där vid denna sten, och få luta sin skälfvande kropp mot dess fasta stöd! Endast några ögonblick vill han hvila, några få minuter; sömnen skall ej få makt med honom, och sin signallyktas röda, varnande sken skall han fortfarande hålla riktadt inåt skogens djup, hvarur väl tåget ändå en gång skall komma rusande till hans befrielse! — Gripes af svindel och innan han vet när eller hur, sjunker han så slutligen ned vid stenens fot som ett viljelöst ting, medan en suck af tillfredsställelse glider öfver hans läppar. Ack, ljuf är hvilan för den till döden trötte, och mjuk kännes drifvans bädd, mjukare än ejderdun! Men söfvande är skogens eviga sus och snart förgätna äro de goda föresatserna. Förnimmelserna domna, hela hans tillvaro liksom krymper samman till en känslolös klump af orediga bortdöende tankar, och inom kort slutas omedvetet hans ögon i dödning dvala.

Och öfver den vid milstenen slumrandes hop-sjunkna gestalt falla allttjämt rymdens frostkalla flingor, bredande sin hvita svepning allt tätare och högre öfver hans svala bädd, medan samma stönande suckar, samma vemodsfulla klagan ur den omgifvande skogen blandas med stormens entoniga tjut. Men från drifvans rand sänder ännu signallyktans röda sken sin matta, flämtande varning utåt skenornas snöhöljda stråt.

I kapp med den jagande nordan rusar snälltåget genom nattens mörker. I timmar försenadt af ho-

pade snömassor, har det så brådt på sin färd, och med dånande ångslag hastar det utan ro eller rast mot sitt aflägsna mål. Öfver åker och äng, genom skogar och bergiga trakter går det segrande fram, hvarje hindrande drifva krossas våldsamt af lokomotivets skarpa plog och slungas långt utåt fälten som ett yrande skum.

Framme hos föraren och eldaren är det mörkt och kallt, allt är höljdt af is och snö. De båda männen stå i fotsdjup smältande sörja, deras kläder äro isiga och styfva och hår och skägg inpyrda af en seg, klubbig massa. Och allttjämt drifva nya hvirlande flingor in genom alla springor och håll. Men föraren står lugn och orubblig på sin plats, med spjånde blickar sökande genomtränga mörkret och töcknen i sin väg. Eldaren kastar då och då in nya kol i fyren, och för hvarje gång strömmar en intensiv flod af värme och ljus från den flammande glöden, kastande ett spöklikt sken mot nattliga skyar. Och pannan skälfer under ångans tryck och med rasslande dån far tåget oupphörligt vidare på sin snöiga ban, tills det omsider försvinner i det gätfulla djupet af milsvid skog. I ändlösa leder dansa jättehöga furor och granar förbi i lanternornas skymda ljus, och de dånande ångslagen återskalla från deras lugn, som hänskratt från tusende spöken, medan den hopade snön hvirflas upp till ett förblindande moln af det framrusande vidundrets otämjda kraft. Oemotståndlig är färden, och snart börjar skogen glesna, för att lämna rum åt hedens ödsliga rymder; men då synes plötsligt från drifvans rand en svagt flämtande röd flamma skymta förbi förarens blick, och i samma stund ljuder en bedöfvande knall genom tågets rassel. Blixtsnabbt afstänges ångan från cylindrarne, gälla hvisslingar skära ångsligt genom natten, bromsblocken gnissla mot hjulen, och med en sista ryckning stannar slutligen lokomotiv och vagnar, knappt mer än hundra steg från de kullblåsta telegrafstolparne.

Längs banan skynda i nästa ögonblick undrande och spörjande gestalter, för att söka orsaken till detta ofrivilliga uppehåll ute på linien. Och vid milstenens fot finner man till sist äfven honom, banvakten, stel och orörlig, under ett täcke af snö. Han vet icke att hans evighetslånga väntan nu är ändad, att tåget ändtligen kommit och har stannat på hans bud. Utan medvetande, knappt med en gnista af lif, ligger han där som ett dödt ting, och när den gamle grånade konduktören ser honom, faller en medlidsam tår på hans väderbitna kind och han mumlar med kväfd stämma:

»Stackars man, stackars man!»

Under vänliga händers vård vänder väl lifvet åter till den förfrusne, men ett lif af sjukdom och plågor; — och döden släpper icke lätt sitt rof. När den sista drifvan smälter i skogsbrynet, föres hans kallnade stoft på en granrissmyckad »tralla» till den aflägsna kyrkogårdens ro, ledsagadt af några kamrater, en förtviflad hustru och gråtande barn. Inga sorgefanor vajade till hans ära, inga högstämda tal prisade den hädangångnes gärning vid den öppnade griften. Och dock hade han ljutit en ärofull död, stupat under de tunga fjäten på pliktens vägl!

